

អនុសាសន៍សម្រាប់

ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពបញ្ជីបោះឆ្នោត និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឆ្នាំ២០១៧

យោងតាមការសិក្សារបស់ខុមហ្វ្រែលជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងកម្មវិធីពិភាក្សាតុមូលនៅថ្ងៃទី ១៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ ជាមួយគណបក្សនយោបាយ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អ្នកជំនាញការបោះឆ្នោត អនុសាសន៍សម្រាប់ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពបញ្ជីបោះឆ្នោត និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឆ្នាំ២០១៧ ផ្តល់ជូនដូចខាងក្រោម៖

I. សម្រាប់កែលម្អសេចក្តីព្រាងបញ្ជីបោះឆ្នោត និងនីតិវិធីសម្រាប់ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពបញ្ជីបោះឆ្នោត និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឆ្នាំ២០១៧

1. **នីតិវិធី និងក្រុមចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតសម្រាប់ពលករចំណាកស្រុកនៅក្រៅប្រទេស៖** ពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំនីតិវិធី និងបង្កើតក្រុមចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ដែលអាចឱ្យពលករចំណាកស្រុកនៅប្រទេសថៃ ដែលមាននីតិវិធីអាចចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតតាមបន្ទាត់ព្រំដែននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ គ.ជ.ប ក៏គួរចេញលិខិតដែលជាសេចក្តីណែនាំមួយដោយឡែកទៅអាជ្ញាធរ ដែលគួរចេញលិខិតបញ្ជាក់ទីសំណាក់ (ទីលំនៅមិនច្បាស់លាស់) ឱ្យពលករចំណាកស្រុកនៅប្រទេសថៃ ប្រើប្រាស់ក្នុងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា គួរធ្វើសំណើជាផ្លូវការទៅរាជរដ្ឋាភិបាលថៃ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យពលករមានថ្ងៃឈប់សម្រាក និងលើកលែងការបង់ថ្លៃទិដ្ឋាការសម្រាប់ការចេញ ចូលមកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងបោះឆ្នោត។ ពីព្រោះពលករចំណាកស្រុកនៅប្រទេសថៃ មិនទាន់បានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅឆ្នាំ២០១៦ជាង១លាននាក់។
2. **ការលុបឈ្មោះប្រជាពលរដ្ឋចេញពីបញ្ជីបោះឆ្នោត៖** ក្នុងករណីប្រជាពលរដ្ឋទទួលបានមរណភាព ដកហូតជាបណ្តោះអាសន្ននូវសិទ្ធិបោះឆ្នោត ឬឈ្មោះស្លូតក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត គឺត្រូវមានឯកសារជាសំអាងត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់។ តើត្រូវកំណត់ថា ឯកសារជាសំអាងត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់ដូចម្តេច? ចំពោះការផ្លាស់លំនៅឋាន ឬទីសំណាក់ចេញទៅឃុំ សង្កាត់ គួរស្រង់ដាក់ក្នុងបញ្ជីដាច់ដោយឡែក។ (ប្រការ ៦.១៤ និងប្រការ ៦.៤)
3. **ក្រុមចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដល់គ្រប់ភូមិជនបទ និងតាមវត្តអារាម៖** គ.ជ.ប ត្រូវមានគោលការណ៍ថា គ្រប់ភូមិនៃទីជនបទ (មិនមែនទីប្រជុំជន) និងតាមវត្តអារាម នឹងត្រូវមានក្រុមចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតទៅដល់ដើម្បីសម្រួលឱ្យប្រជាពលរដ្ឋបានទៅ និងព្រះសង្ឃនិមន្តចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។ ជាមួយគ្នានេះ គួរបង្កើតឱ្យក្រុមចុះឈ្មោះចល័ត ជាមួយមន្ត្រីអាជ្ញាធរឃុំ សង្កាត់ ដើម្បីធ្វើឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ និងទីលំនៅដល់អ្នកដែលឈឺ ជនពិការ ព្រះសង្ឃ។ល។ (ប្រការ ៦.២)
4. **ការបង្កើតការិយាល័យដើម្បីសម្រួលដល់ជនពិការ និងជនចាស់ជរា៖** គ.ជ.ប គួររៀបចំការិយាល័យបោះឆ្នោតនៅអាគារជាន់លើ មកដាក់នៅជាន់ផ្ទាល់ដី ដើម្បីជួយសម្រួលដល់បងប្អូនជនពិការ និងជនចាស់ជរាអាចទៅបោះឆ្នោតបាន។ (ប្រការ ៤.៣)
5. **កំណត់យកភូមិជាគោលក្នុងការបង្កើតការិយាល័យបោះឆ្នោត៖** ចំណុច ៤.៣.៨ ក្នុងប្រការ ៤.៣ ដកពាក្យ «តំបន់» ជំនួសដោយពាក្យ «ភូមិ» វិញ។ នៅ «ភូមិ» ដាច់ស្រយាល ដែលមានប្រជាពលរដ្ឋមាន

សិទ្ធិបោះឆ្នោតតិចជាង១០០(មួយរយ) នាក់ ក៏ត្រូវបង្កើតការិយាល័យមួយដែរ។ ព្រោះជាគោលការណ៍ ការបង្កើតការិយាល័យបោះឆ្នោត គឺផ្អែកលើភូមិ។ ការកំណត់យកតំបន់ណាមួយដើម្បីបង្កើតជា ការិយាល័យបោះឆ្នោតអាចនឹងមានការលើកសំណួរអំពីតម្លាភាពនៃការបង្កើតនោះ។

6. **អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិចល័ត:** ដក ឬកែសម្រួលចំណុច ៥.២.៣ ក្នុងប្រការ ៥.៣ ដែលចែងថា «អ្នក សង្កេតការណ៍ជាតិចល័តសំដៅលើអ្នកធ្វើការសង្កេតការណ៍ចល័តក្នុងក្របខ័ណ្ឌជាតិកំណត់ភារកិច្ចវិធី សាស្ត្រដោយសមាគម ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ ដែលត្រូវបាន គ.ជ.ប សម្រេចទទួលស្គាល់ និងអនុញ្ញាតឱ្យសង្កេតមើលដំណើរការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពបញ្ជីបោះឆ្នោត និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត»។ ព្រោះ រក្សាទុកគោលការណ៍នៃការកំណត់អ្នកសង្កេតការណ៍ចល័តដោយអង្គការ សមាគមមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ខ្លួនឯងវិញ។ អ្នកសង្កេតការណ៍ចល័តមិនត្រឹមតែសម្រាប់ថ្នាក់ដឹកនាំទេ ប៉ុន្តែក៏មានអ្នកមានជំនាញភារ កិច្ច និងវិធីសាស្ត្រដាច់ដោយឡែក ដែលចាត់តាំងដោយអង្គការ សមាគមមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីចុះ សង្កេតដំណើរការបោះឆ្នោត ត្រួតពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ការងារសង្កេតការណ៍របស់ខ្លួន។

7. **ការកំណត់ជនត្រូវបានតុលាការផ្ដន្ទាទោស-ដែលបាត់ ឬដកសិទ្ធិ:** គ.ជ.ប គួរខិតខំការពារសិទ្ធិ និង ស្មារតីច្បាប់ពីមុនថា ជនដែលត្រូវបានតុលាការផ្ដន្ទាទោសជាស្ថាពរដាក់ពន្ធនាគារ ទើបត្រូវបាត់បង់សិទ្ធិ ចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត សិទ្ធិឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត និងសិទ្ធិបោះឆ្នោត។ ជាគោលការណ៍ គ.ជ.ប ផ្តល់សិទ្ធិ ឲ្យជនចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឬឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត គឺឈរលើមូលដ្ឋានឯកសារផ្លូវការរបស់អាជ្ញាធរមាន សមត្ថកិច្ច។ ដូចនេះ គ.ជ.ប ក៏ត្រូវឈរលើមូលដ្ឋានផ្លូវការពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច នៅពេល គ.ជ.ប បដិសេធ ឬដកសិទ្ធិជនណាម្នាក់។ គ.ជ.ប ត្រូវទទួលបានឯកសារអំពីសេចក្តីសម្រេចជាមួយបញ្ជីឈ្មោះ (រាល់ពេលដំណាក់កាលចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ និងបេក្ខជនឈរឈ្មោះ បោះឆ្នោត និងដំណាក់កាលបោះឆ្នោត) ពីតុលាការ និង ឬក្រសួងមានសមត្ថកិច្ចដែលបង្ហាញអំពីជន ដែលបាត់បង់ ឬដកសិទ្ធិចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និង ឬសិទ្ធិឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត និង ឬសិទ្ធិបោះឆ្នោត នោះទើប គ.ជ.ប មានសិទ្ធិបដិសេធ ឬដកសិទ្ធិពួកគេបាន។

ដើម្បីជំរះបញ្ហាចម្រុងចម្រាសអំពីជនដែលត្រូវតុលាការចោទប្រកាន់ ឬផ្ដន្ទាទោស គ.ជ.ប ត្រូវមាន នីតិវិធីមួយដែលកំណត់លក្ខខណ្ឌច្បាស់លាស់ អំពីជនដែលត្រូវតុលាការចោទប្រកាន់ ឬផ្ដន្ទាទោស ដែលមិនអាចចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន និងបោះឆ្នោត។ គ្រាន់តែយោងតាមមាត្រា ២៤ និងមាត្រា៤៦ នៃច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ គ.ជ.ប មិនអាចប្រកាសថា ជន ណាម្នាក់បាត់សិទ្ធិចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និង ឬ ឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត និង ឬ បោះឆ្នោតបាន តាមរយៈ ការព្រ ឬការដឹងថា តុលាការផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ឬជននោះត្រូវបានចោទប្រកាន់ និងឃុំខ្លួនក្នុង ពន្ធនាគារ ឬមន្ទីរឃុំឃាំង។ មាត្រា២៤ ចែងថា គ្មានសិទ្ធិឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន គឺជនដែលត្រូវបាន តុលាការផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម... មាត្រា៤៦ ចែងថា លក្ខខណ្ឌដើម្បីមាន ឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត គឺមិនត្រូវស្ថិតក្នុងស្ថានភាពជាប់ពន្ធនាគារ ឬមិនត្រូវបានដកសិទ្ធិបោះឆ្នោត។ យោងស្មារតីច្បាប់នៅសម័យអ៊ុនតាក់ (UNTAC) ច្បាប់បោះឆ្នោតមុនៗ រួមទាំងស្តង់ដារអន្តរជាតិ ជា ទូទៅជនដែលបាត់បង់សិទ្ធិបោះឆ្នោត និងឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត គឺជាទណ្ឌិត (ជនដែលត្រូវបាន តុលាការផ្ដន្ទាទោសជាស្ថាពរដាក់ពន្ធនាគារ)។ ជាអកុសលការអនុម័តច្បាប់បោះឆ្នោតជ្រើសតាំង តំណាងរាស្ត្រក្នុងឆ្នាំ២០១៥ មិនត្រូវបានតំណាងរាស្ត្រពិភាក្សាដេញដោលនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គ របស់រដ្ឋសភាអំពីស្មារតីនៃច្បាប់នេះទេ។ ជាក់ស្តែង មានជនដែលតុលាការចោទប្រកាន់ និងផ្ដន្ទាទោស

ដាក់ពន្ធនាគារច្រើនរាប់ម៉ឺននាក់ រួមទាំងអ្នកដាក់ឲ្យនៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្ន និងអ្នកនយោបាយជាច្រើន ដែលមិនទាន់ត្រូវបានតុលាការផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារជាស្ថាពរនៅឡើយ។

គ.ជ.ប គួរពិភាក្សាជាមួយរដ្ឋសភា និង ឬ ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញដើម្បីបកស្រាយមាត្រា២៤ និងមាត្រា ៤៦ នៃច្បាប់បោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ និងតំណាងលក្ខខណ្ឌចំពោះជនដែលត្រូវបានតុលាការចោទប្រកាន់ ឬផ្តន្ទាទោសជាប់ពន្ធនាគារឲ្យបានច្បាស់។ (ប្រការ ៦.៤)

8. ការទទួល ការអង្កេត និងការដោះស្រាយបណ្តឹងទាក់ទងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត: (ជំពូកទី៧)

- ត្រូវទទួលពាក្យបណ្តឹង និងជួយសរសេរបណ្តឹងចំពោះអ្នកប្តឹងមិនមានសមត្ថភាពសរសេរពាក្យបណ្តឹង
- បន្ថែមយន្តការអង្កេតបណ្តឹង (ស្រាវជ្រាវ ផ្ទៀងផ្ទាត់ និងប្រមូលភស្តុតាង) លើបទល្មើសដាក់ពិន័យ និងដកសិទ្ធិបោះឆ្នោត
- បង្កើតគណៈកម្មការទទួល និងអង្កេតពាក្យបណ្តឹងនៅ គ.ជ.ប
- ត្រូវកំណត់ពេលវេលាសម្រាប់ការអង្កេត និងការដោះស្រាយបណ្តឹងបាត់ឈ្មោះដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីរួចហើយ
- សវនាការរបស់គ.ជ.ប ដូចជា សវនាការសង្ខេប សវនាការប្រតិបក្ស និងសវនាការសួរដេញដោលត្រូវធ្វើជាសាធារណៈ។

9. **ការកំណត់ចំនួន និងទីតាំងការិយាល័យបោះឆ្នោត:** ពង្រឹងនីតិវិធីនៃការត្រួតពិនិត្យការកំណត់ចំនួន ទីតាំង និងលេខកូដការិយាល័យបោះឆ្នោតឲ្យមានតម្លាភាព ដោយឱ្យមានការត្រួតពិនិត្យរបស់មន្ត្រី គ.ជ.ប ទៅលើអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់។ (ប្រការ ៤.១)

10. **ការផ្ទៀងផ្ទាត់ស្ថិតិអ្នកចុះឈ្មោះប្រចាំថ្ងៃ:** គ.ជ.ប ត្រូវធ្វើការពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ចំនួនស្ថិតិអ្នកចុះឈ្មោះប្រចាំថ្ងៃដែលបានស្រង់តួលេខដោយដៃពីក្រុម ក.ច.ប ជាមួយចំនួនទិន្នន័យដែលទទួលបានក្នុងកុំព្យូទ័រមេ ដើម្បីឱ្យប្រាកដថា ទិន្នន័យនោះមានការបាត់បង់ដែរឬអត់ កុំឱ្យដូចករណីនៅខេត្តត្បូងឃ្មុំ ដែលឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតបានបញ្ចូលរួចហើយ ប៉ុន្តែបានបាត់។ (ចំណុច ៦.៤.១២ នៃប្រការ ៦.៤)

11. **ទិន្នន័យបញ្ជីបោះឆ្នោតសម្រាប់ការធ្វើសវនកម្ម ឬការផ្ទៀងផ្ទាត់បញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោត:** គ.ជ.ប គួរផ្តល់ទិន្នន័យបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោត (PDF ទន់ ដែលមិនមែនជា PDF រឹង ជារូបភាព) ដែលអាចត្រូវបំលែងជាទិន្នន័យវិភាគបានដោយកុំព្យូទ័រដល់គណបក្សនយោបាយ និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលសម្រាប់ធ្វើសវនកម្ម ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់ទៅ គ.ជ.ប វិញអំពីគុណភាពនៃបញ្ជីបោះឆ្នោត។ (ប្រការ ៦.១១ និង ៦.១៣)

II. យន្តការដើម្បីការពារ និងពង្រឹងការអភិវឌ្ឍ និងសមត្ថភាពរបស់ គ.ជ.ប ជាមួយអាជ្ញាធរ និងភាគីពាក់ព័ន្ធ

1. **ឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណសម្រាប់ការបោះឆ្នោត:** ក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវចេញអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ និងសំបុត្រកំណើតឱ្យអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតឱ្យបានគ្រប់គ្នា១០០%។ គ.ជ.ប គួរតែពិភាក្សា និងស្នើទៅក្រសួងមហាផ្ទៃក្នុងការសិក្សាអំពីមូលហេតុ ដែលប្រជាពលរដ្ឋមិនមានអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ និងសំបុត្របញ្ជាក់កំណើត។ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល គួរចូលរួមជួយក្នុងការសិក្សានេះ ដែលមានការគាំទ្រ និងសហការពី គ.ជ.ប និងក្រសួងមហាផ្ទៃ។

2. **ការអប់រំ ផ្សព្វផ្សាយអំពីការបោះឆ្នោត:** គ.ជ.ប ត្រូវចេញសេចក្តីណែនាំទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច (អាជ្ញាធររាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងឃុំ សង្កាត់) ដើម្បីផ្តល់ការគាំទ្រ សម្រួល និងសហការ ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ ដែលរួមមាន គណបក្សនយោបាយ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិ ដែល គ.ជ.ប ទទួលស្គាល់ ធ្វើសកម្មភាពអប់រំ និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានដល់ អ្នកបោះឆ្នោត។ ខេត្តដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់រួមមាន: ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ខេត្តបាត់ដំបង ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តកំពត ខេត្តកោះកុង ខេត្តក្រចេះ និងខេត្តត្បូងឃ្មុំជាដើម។ ព្រោះថា នៅខេត្តទាំងនេះ អត្រានៃអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតមានចំនួនទាប បើធៀបនឹងខេត្តដទៃទៀត ក្នុងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតឆ្នាំ២០១៦។
3. **យន្តការថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ការបោះឆ្នោត:** បង្កើតយន្តការរួមថ្នាក់ជាតិ (ច្រកតែមួយ) ដើម្បីចែករំលែក ព័ត៌មាន ជួយអន្តរាគមន៍ និងសម្របសម្រួលកែតម្រូវករណីភាពមិនប្រក្រតី ការអនុវត្តន៍ខុសក្រមសីលធម៌ ការមិនយល់សមត្ថកិច្ច/ភារកិច្ចនៃភាគីពាក់ព័ន្ធ ឬ/និងទំនាស់តិចតួចទាក់ទងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ការអប់រំផ្សព្វផ្សាយអំពីការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ការសង្កេតការណ៍។ល។ យន្តការនេះមានសមាសភាពពីសមាជិក គ.ជ.ប មន្ត្រី គ.ជ.ប មន្ត្រីនៃគណៈអចិន្ត្រៃយ៍សន្តិសុខបោះឆ្នោត មន្ត្រីនៃគណបក្សចុះឈ្មោះប្រកួតប្រជែងក្នុងការបោះឆ្នោត និងតំណាងអង្គការសមាគម មិនមែនរដ្ឋាភិបាលសង្កេតការណ៍បោះឆ្នោត។ យន្តការរួមនេះ គួរតែត្រូវបង្កើតនៅកំរិតថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ខេត្ត ក្រោមការដឹកនាំរបស់សមាជិក គ.ជ.ប។

III. វិសោធនកម្មច្បាប់បោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រដើម្បីលើកស្ទួយ និងការពារសិទ្ធិអ្នកចំណាកស្រុក និងធ្វើការនៅក្រៅប្រទេស

យោងតាមមាត្រា ១៥០ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គ.ជ.ប ធានាឱ្យការបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅដោយសេរី ត្រឹមត្រូវ និងយុត្តិធម៌ ស្របតាមគោលការណ៍នៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សេរីពហុបក្ស និងមាត្រា ៤២ នៃច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត គ.ជ.ប មានសិទ្ធិអំណាច ភារកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវ ដោយចាត់វិធានការគ្រប់រូបភាព ដើម្បីធានាឱ្យការបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅដោយសេរី ត្រឹមត្រូវ និងយុត្តិធម៌ និងមាត្រា ៤៣ នៃច្បាប់នេះ គ.ជ.ប ធ្វើ និងជូនរបាយការណ៍ទៅរដ្ឋសភា។ ដូចនេះរបាយការណ៍របស់ គ.ជ.ប គួរបញ្ចូលអំពីបញ្ហានៃការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតមិនទាន់ពេញលេញចំពោះពលករចំណាកស្រុក និងមន្ត្រីស្ថានទូតធ្វើការនៅបរទេស។

អ្នកតំណាងរាស្ត្រ ពិនិត្យរបាយការណ៍របស់ គ.ជ.ប ហើយអញ្ជើញ គ.ជ.ប ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងអ្នកជំនាញបោះឆ្នោត ដើម្បីពន្យល់អំពីបញ្ហា និងរកដំណោះស្រាយ។ តំណាងរាស្ត្រគួរធ្វើសេចក្តីស្នើវិសោធនកម្មច្បាប់បោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ដើម្បីផ្តល់សិទ្ធិអំណាច និងបង្កើតនីតិវិធីឱ្យ គ.ជ.ប ដើម្បីធ្វើការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតដល់ពលករចំណាកស្រុក និងមន្ត្រីស្ថានទូតធ្វើការនៅបរទេស យ៉ាងហោចណាស់មានអន្តរបញ្ញត្តិពិសេសឱ្យសាកល្បងនៅត្រឹមប្រទេសថៃសិន។ វិសោធនកម្មច្បាប់នេះ ដើម្បីបង្កើតឱ្យមានការិយាល័យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត នៅស្ថានទូតស្ថានកុងស៊ុល និងទីតាំងក្បែររោងចក្រ ឬកន្លែងធ្វើការរបស់ពលករខ្មែរក្នុងប្រទេសថៃ។